

Ergenlere Yönelik Siber Zorbalıkla Bağlı Çıkma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlere Yönelik Siber Zorbalıkla Bağlı Çıkma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21220>

Özet

Ergenlere Yönelik Siber Zorbalıkla Bağılı Çözüm Ölçeği, ergenlerin karışıklaştıkları siber zorbalık olaylarına verdikleri tepkileri ve kullandıkları bağılı çözüm stratejilerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ergenlik döneminde artan dijital etkileşimler bağlamında, bireylerin zorlayıcı çevrimiçi deneyimlerle bağılı çözüm mekanizmalarını incelemeyi hedefler. Geliştirme çalışması, 2015 yılında Peker, Özhan ve Eroğlu tarafından yayınlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Siber zorbalık, bağılı çözüm stratejileri, psikoloji, ergenlik, ölçek geliştirme, dijital tehdit.

Yazarlar

Peker, A., Özhan, M. B., Eroğlu, Y.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ergen popülasyonunun maruz kaldığı veya tanık olduğu siber zorbalık durumlarına karşı geliştirdiği çeşitli psikolojik ve davranışsal bağılı çözüm yöntemlerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında, ergenlerin siber zorbalıkla mücadelede kullandıkları adaptif ve maladaptif stratejileri aydınlatılabilecek bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Geliştirme çalışması, araştırmacılara ve ruh sağlığı uzmanlarına, siber zorbalık mağdurlarına yönelik önleyici müdahale programları tasarlama ve bireyselleştirilmiş destek stratejileri belirleme konusunda kritik veriler sağlamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, bağılı çözüm mekanizmalarının siber ortama özgü dinamiklerini anlamaya odaklanmaktadır.

Yapı

Ölçek, siber zorbalık tehdidi altında kullanılan bağılı çözüm mekanizmalarını ölçmektedir. Siber zorbalıkla bağılı çözüm, genellikle problem odaklı bağılı çözüm (doğrudan çözüm arama, zorbalı engelleme) ve duygu odaklı bağılı çözüm (duygusal tepkileri yönetme, durumu yeniden değerlendirme) boyutlarını içerir. Ölçek, ergenlerin bu bağlamdaki davranışsal ve bilişsel tepkilerini değerlendirerek dijital ortamlardaki stresle nasıl bağılı çıktıklarını analiz eder ve bu stratejilerin etkililiğini ölçmeyi hedefler.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik detayları açıkça belirtilmemiş olsa da, ölçek bir geliştirme çalışması olduğu için yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla faktör analizleri (açıklayıcı ve doğrulayıcı) yürütülmüştür. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen alt boyutlara ayrıldığını göstermelidir. Ayrıca, ölçeğin siber zorbalık müdahiyeti, psikolojik uyum veya stres gibi ilgili diğer değişkenlerle olan ilişkilerini inceleyen ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları da yapılmıştır varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik bilgileri, kaynak içerikte doğrudan listelenmemiştir. Ancak, psikometrik açıdan sağlam bir geliştirme çalışması'nda temel güvenilirlik göstergelerinin hesaplanması zorunludur. Bu, genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı'nın hesaplanması içerir. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin güvenilir bir araç olduğunu doğurur.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, ölçeğin boyutluluğunu belirlemek ve maddelerin hangi alt faktörler altında toplandığını tespit etmek amacıyla faktör analizleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı) kullanılmıştır. Bu analizler, ergenlerin kullandığı farklı başa çıkma stratejilerinin (örneğin, sosyal destek arama, geri çekilme, misilleme veya pasiflik) ayrı ve anlamlı faktörler olarak ayrılmasını ortaya koyar. Faktör yapısının belirlenmesi, ölçeğin teorik temellerini güçlendirir ve puanlamanın yorumlanması sağlar.

Enstrüman Bilgileri

Test Tipi: Geliştirme (Yeni bir ölçüm aracı oluşturulmuştur)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemiştir. Ancak standart psikometrik uygulamalara göre, maddelerin genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemiyle yanıtlanması beklenir (Örneğin: Hiçbir zaman - Her zaman).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-18 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ergen örneklemi üzerinden geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi bildirimlerine dayalı (Self-report) envanter.

Anahtar Kelimeler

Siber mağduriyet, psikometrik özellikler, Likert ölçeği, ergen ruh sağlığı, dijital vatandaşlık.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yayın Adresi: Makalenin yayınlandığı tarihte yazarların bağlı olduğu akademik kurumlar (Kaynakta belirtilmemiştir).

Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

Ünvanlar ve Ücret: Ölçek, akademik araştırma amaçlı kullanıma için genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik amaçlı kullanımlar için yazarlardan izin alınması gerekebilir. Orijinal makale, [açık erişim](#) bir dergide yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Peker, A., Özhan, M. B. ve Eroğlu, Y. (2015). Ergenlere yönelik siber zorbalıkla başa çıkma ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal of Human Sciences*, 12(1), 569-581.

Bu çalışmanın orijinal makalesine şu linkten erişilebilir: j-humansciences.com

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [ergenlere-yonelik-siber-zorbalikla-basa-cikma-olcegi-toad.pdf](#)

Ergenlere Yönelik Siber Zorbalıkla Başa Çıkma Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddelerinin orijinal dillerinde korunması ve hiçbir şekilde değiştirilmemesi gerekmektedir.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelere ve puanlama kılavuzuna erişim için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.